

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ХЕРСОНСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ФАКУЛЬТЕТ ФІЛОЛОГІЇ ТА ЖУРНАЛІСТИКИ
КАФЕДРА СОЦІАЛЬНИХ КОМУНІКАЦІЙ

Затверджено

Вченою радою ХДУ

Протокол № 15 від 26.06.2017

Протокол НМР № 5 від 19.06.2017

Гаврилова Яна Леонідівна

Орлова Наталя Василівна

**МЕТОДИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ
ДО НАПИСАННЯ ДИПЛОМНИХ РОБІТ
РІВНЯ ВИЩОЇ ОСВІТИ «МАГІСТР»
СПЕЦІАЛЬНОСТІ 061.ЖУРНАЛІСТИКА (ЗА ВИДАМИ)
ДЕННОЇ ТА ЗАОЧНОЇ ФОРМ НАВЧАННЯ**

Херсон

2017

Методичні рекомендації до написання дипломних робіт рівня вищої освіти «магістр» спеціальності 061.Журналістика (за видами) денної та заочної форм навчання

Укладачі:

Гаврилова Яна Леонідівна, кандидат наук із соціальних комунікацій, доцент кафедри соціальних комунікацій ХДУ;

Орлова Наталя Василівна, кандидат наук із соціальних комунікацій, доцент кафедри соціальних комунікацій ХДУ.

Рецензенти:

завідувач кафедри української мови Херсонського державного університету, кандидат філологічних наук, доцент Климович С.М.;

завідувач кафедри реклами та зв'язків з громадськістю Інституту журналістики Київського національного університету імені Тараса Шевченка, доктор філологічних наук, професор Іванов В.Ф.

Обговорено на засіданні кафедри соціальних комунікацій ХДУ

Протокол № 10 від 10.05.2017 р.

Розглянуто на засіданні навчально-методичної ради факультету філології та журналістики

Протокол № 7 від 08.06.2017 р.

Схвалено науково-методичною радою ХДУ

Протокол № 5 від 19.06.2017 р.

Рекомендовано до друку Вченою радою ХДУ

Протокол № 15 від 26.06.2017 р.

ЗМІСТ

Вступ	4
1. Загальні вимоги до дипломної роботи магістра	4
2. Вибір теми дослідження	5
3. Структура дипломної роботи магістра	8
4. Вимоги до композиційних частин дослідження	9
4.1. Зміст	9
4.2. Перелік умовних позначень	10
4.3. Вступ	10
4.4. Основна частина	12
4.5. Висновки	13
4.6. Список використаних джерел	14
4.7. Додатки	14
5. Вимоги до технічного оформлення дипломної роботи магістра	14
5.1. Загальні вимоги	14
5.2. Нумерація	15
5.3. Загальні правила цитування та посилання	19
5.4. Оформлення списку використаних джерел	21
5.5. Додатки	26
6. Допуск до захисту і захист дипломної роботи магістра	27
7. Критерії оцінювання дипломної роботи магістра	29
Список рекомендованої літератури	33

ВСТУП

У процесі підготовки журналістських кадрів у системі вищої школи України виконання дипломної роботи є важливим складником підсумкової атестації й завершальним етапом навчання студентів в університеті.

Дипломна робота магістра – самостійно виконана науково-дослідна робота здобувача рівня вищої освіти магістр, метою і змістом якої є наукові дослідження з новітніх питань теоретичного або прикладного характеру галузі знань соціальні комунікації.

Основне завдання дипломної роботи магістра – продемонструвати рівень наукової кваліфікації, уміння самостійно здійснювати науковий пошук і розв’язувати конкретні наукові завдання.

Наукова робота, з одного боку, дає змогу студентові реалізувати на практиці знання та навички, набуті під час вивчення журналістикознавчих дисциплін, з другого – зорієнтована на власний пошук.

Виконання дипломної роботи магістра має сприяти:

- систематизації, закріпленню й розширенню теоретичних і практичних знань галузі соціальні комунікації та застосуванню цих знань для розв’язання конкретних наукових завдань;
- розвиткові навичок здійснення самостійної роботи й оволодіння методикою вирішення питань і проблем, поставлених у дипломній роботі магістра;
- оцінюванню рівня володіння певною сукупністю професійних компетенцій, необхідних для майбутньої фахової діяльності журналіста.

Наукові дослідження випускників із журналістики мають продемонструвати вміння об’єктивно і точно висвітлювати факти і події у формі безстороннього опису в межах обраної наукової проблеми: обізнаність у великій

кількості спеціальної журналістичнознавчої літератури, вміння аналізувати публіцистичні тексти в різних аспектах, здатність до творчих пошуків, самостійної орієнтації в складних питаннях журналістичнознавства.

Магістри спеціальності 061.Журналістика (за видами) виконують дипломну роботу або власний газетний чи журнальний проект видання (студентської, молодіжної, спортивної та ін. газети чи журналу).

Пропоновані методичні рекомендації визначають шляхи раціональної організації дослідницького процесу, розкривають закономірності створення оптимального варіанту опису його результатів. У них містяться поради щодо вибору теми, обґрунтування актуальності роботи, формулювання мети й завдань, структурування наукового дослідження, збирання й опису фактичного матеріалу, опрацювання наукової літератури. Подаються вимоги щодо літературного й технічного оформлення дипломної роботи магістра.

1. ЗАГАЛЬНІ ВИМОГИ ДО ДИПЛОМНОЇ РОБОТИ МАГІСТРА

Виконання дипломної роботи магістра спеціальності 061.Журналістика (за видами) передбачає вивчення, узагальнення і критичний аналіз практичного досвіду засобів масової комунікації, журналістики; вироблення і виклад рекомендацій щодо подальшого вдосконалення мас-медіа, журналістики; дотримання існуючого порядку використання допоміжної літератури та інших джерел; чітке визначення висновків і рекомендацій; логічний виклад змісту, наукова обґрунтованість положень; володіння стилем і мовою викладу на рівні сучасних вимог.

Наукове дослідження випускника завжди повинно мати *творчий характер*, наповнений постійним пошуком і експериментуванням. У науковому дослідженні хоч щось

повинно бути новим, зокрема висновки й узагальнення на основі власноруч одержаних результатів.

Кожне дослідження не може бути ізольоване від усього того, що вже було зроблено раніше науковцями. Використання вже опублікованих матеріалів інших авторів без посилання на використані джерела є порушенням авторських прав.

Наукове дослідження повинно бути *потрібним, актуальним, спиратися на об'єктивні і перевірені дані*. У своєму кінцевому результаті воно має розв'язувати конкретне й актуальне завдання галузі соціальних комунікацій.

Магістерська робота випускника є *плановою*. Планомірність наукового дослідження дисциплінує виконавця, надає натхнення, творчих зусиль і впевненості у своїх можливостях. Плановість роботи зовсім не заперечує можливості внесення у її зміст та етапи виконання певних коректив, що не є недоліком.

У науковому дослідженні повинні *об'єктивно і критично оцінюватися* будь-які його результати. Кожний дослідник має критично оцінювати власну діяльність і результати роботи своїх попередників, правильно та неупереджено ставитися до критики.

Дипломна робота магістра повинна передбачати *глибоке вивчення досліджуваної проблеми*. Належне місце відводиться вивченню проблеми з позицій історії її виникнення та розвитку.

Виклад матеріалу повинен будуватися на засадах логічної послідовності й безперервності. Наступна думка має витікати з попередньої. Неприпустимим є використання прикладів без їх аналізу.

Робота має бути написана грамотно, з дотриманням усіх норм наукового стилю української літературної мови, добре вичитана, бездоганно оформлена.

Текст наукової роботи не повинен містити риторичних запитань, вигуків, розмовних конструкцій на зразок «між іншим», «принагідно зауважимо», «хочеться додати до сказаного» тощо. Не допускається виклад матеріалу від першої особи: *«Я спостерігав», «Я вважаю», «Мені здається», «На мою думку».*

Підготовка наукового дослідження передбачає такі найголовніші етапи: вибір теми; з'ясування об'єкта і предмета; визначення мети і завдань дослідження; бібліографічний пошук і вивчення літератури з проблеми; збирання практичного матеріалу (джерельної бази роботи), його систематизація; складання плану роботи; написання тексту; літературне й технічне оформлення роботи. Після цього здійснюється її рецензування і захист.

Студент несе відповідальність за дотримання встановлених вимог до дипломної роботи і термінів її виконання. Робота оцінюється позитивною оцінкою тоді, коли вона є самостійно виконаним дослідженням і оформлена відповідно до вимог, що зазначені нижче.

2. ВИБІР ТЕМИ ДОСЛІДЖЕННЯ

Обґрунтоване вирішення питання вибору теми або проблеми дослідження значною мірою визначає результативність усієї роботи.

Тематика дипломних робіт магістрів повинна бути актуальною, відповідати сучасному стану і перспективам розвитку науки і техніки. Під час вибору теми враховуються реальні проблеми і завдання галузі соціальних комунікацій.

Тематика дипломних робіт магістра може передбачати використання результатів наукових досліджень кафедри та їх розвиток.

Обрана і сформульована на першому етапі назва теми чи проблеми дослідження надалі може уточнюватися.

Тематика дипломних робіт магістрів визначається випусковими кафедрами.

Студентам надається право запропонувати власну тему дипломної роботи магістра з обґрунтуванням доцільності її розробки. У таких випадках перевага надається темам, що продовжують тематику виконаної курсової роботи або темам, безпосередньо пов'язаними з місцем майбутньої професійної діяльності випускника.

3. СТРУКТУРА ДИПЛОМНОЇ РОБОТИ МАГІСТРА

Дипломна робота рівня вищої освіти «магістр» становить собою текстовий паперовий документ із включенням до нього за необхідністю таблиць та ілюстративного матеріалу – креслень, технічних рисунків, схем, фотографій, діаграм, графіків тощо.

Створені документи повинні відповідати вимогам стандартів – нормативним документам, що встановлюють комплекс норм, правил, вимог до об'єкта стандартизації на підставі досягнень науки, техніки і передового досвіду та затверджених компетентним органом відповідно до чинного законодавства.

Обсяг основного тексту дипломної роботи рівня вищої освіти «магістр» спеціальності 061.Журналістика (за видами) становить 70-80 сторінок формату А4. До зазначеного обсягу не входять сторінки зі списком використаних джерел та додатків. Сторінки цих структурних частин роботи підлягають наскрізній нумерації всієї роботи.

Структура дипломної роботи магістра

Дипломна робота магістра повинна містити такі структурні частини:

- титульний аркуш;
- зміст;
- перелік умовних позначень (за необхідністю);
- вступ;

- основну частину;
- висновки;
- список використаних джерел;
- додатки (за необхідністю).

4. ВИМОГИ ДО КОМПОЗИЦІЙНИХ ЧАСТИН РОБОТИ

4.1.Зміст

Зміст подають на початку дипломної роботи. Він містить найменування та номери початкових сторінок усіх розділів, підрозділів та пунктів (якщо вони мають заголовки), зокрема вступу, висновків, додатків, списку використаних джерел.

Зразок оформлення змісту дипломної роботи магістра

ЗМІСТ

ВСТУП.....3

РОЗДІЛ 1. Теоретичні аспекти створення іміджу ведучого новин.....

1.1. ....

1.2.....

1.3.....

РОЗДІЛ 2. Аналіз іміджу ведучих новин українських телеканалів.....

2.1.....

2.2. ....

2.3. ....

ВИСНОВКИ.....

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ.....

ДОДАТКИ

Додаток А .....

Додаток Б .....

4.2.Перелік умовних позначень, символів, одиниць, скорочень і термінів (за необхідності).

Якщо у дипломній роботі магістра вжито специфічну термінологію, а також використано маловідомі скорочення, нові символи, позначення тощо, то їх перелік можна подати окремим списком, який розміщують перед вступом.

Перелік треба друкувати двома колонками, в яких ліворуч за абеткою наводять скорочення, праворуч – його детальне розшифрування.

Якщо у дипломній роботі магістра спеціальні терміни, скорочення, символи, позначення тощо повторюються менше трьох разів, перелік не складають, а їх розшифрування наводять у тексті за першого згадування

4.3.Вступ

Розкриває сутність, стан наукової проблеми та її значущість, підстави і вихідні дані для опрацювання теми, обґрунтування необхідності проведення дослідження.

У вступі далі подають загальну характеристику дипломної роботи в рекомендованій нижче послідовності.

Актуальність теми

Обґрунтовується актуальність і доцільність проведення роботи. Висвітлення актуальності не повинно бути багатослівним. Досить кількома реченнями висловити головне – сутність проблеми або наукового завдання та зазначити вчених, у працях яких започатковано вирішення проблеми.

Зв'язок роботи з науковими програмами, планами, темами

Вказується, в рамках якої науково-дослідної роботи НІСД виконується магістерське дослідження із зазначенням номеру державної реєстрації науково-дослідної роботи.

Мета і завдання дослідження

Формулюють мету роботи і завдання, які необхідно розв'язати для досягнення поставленої мети. Не слід

визначати мету як «дослідження», «вивчення», «аналіз», бо ці слова вказують на засіб досягнення мети, а не на саму мету (краще «з'ясування», «визначення», «встановлення» тощо).

Об'єкт дослідження – це процес або явище, що породжує проблемну ситуацію й обране для вивчення.

Предмет дослідження міститься в межах об'єкта.

Об'єкт і предмет дослідження як категорії наукового процесу співвідносяться між собою як загальне і часткове. В об'єкті виділяється та його частина, яка є предметом дослідження. Саме на нього спрямована основна увага магістра, оскільки предмет дослідження визначає тему дипломної роботи, яка зазначається на титульному аркуші як її назва.

Методи дослідження. Подають перелік використаних методів дослідження для досягнення поставленої в роботі мети. Перераховувати їх треба не відірвано від змісту роботи, а коротко та змістовно визначаючи, що саме досліджувалось за допомогою того чи того методу. Це дасть змогу пересвідчитися в логічності та прийнятності вибору саме цих методів.

Джерела дослідження. Навести перелік назв досліджуваних газет, журналів, телерадіопрограм, інтернет-ресурсів, архівних матеріалів, список праць того автора, творчість якого досліджується, тощо.

Наукова новизна одержаних результатів

Подають короткий виклад наукових положень, запропонованих магістрантом особисто.

Кожне наукове положення чітко формулюють, відокремлюючи його основну сутність і зосереджуючи особливу увагу на рівні досягнутої при цьому новизни. Сформульоване наукове положення повинно читатися і сприйматися легко й однозначно (без нагромадження дрібних і таких, що затемнюють його сутність, деталей та уточнень). Не можна вдаватися до викладу наукової новизни у вигляді

анотації, коли просто констатують, що в роботі зроблено те, те і те.

До цього пункту не можна включати опис нових прикладних (практичних) результатів, отриманих у вигляді способів, методик, технік, схем, алгоритмів тощо.

Практичне значення одержаних результатів

У дипломній роботі магістра, що має теоретичне значення, треба подати відомості про наукове використання результатів досліджень або рекомендації щодо їх використання, а у дипломній роботі, що має прикладне значення, – відомості про практичне застосування одержаних результатів або рекомендації щодо їх використання. Відзначаючи практичну цінність здобутих результатів, необхідно подати інформацію про ступінь їх готовності до використання або масштабів упровадження.

Апробація результатів дослідження

Зазначається, на яких наукових конференціях, симпозіумах, нарадах оприлюднено результати досліджень, викладені у дипломній роботі магістра.

Публікації

Вказуються, у скількох статтях у наукових журналах, збірниках, альманахах, матеріалах конференцій опубліковано основні положення магістерського дослідження.

4.4. Основна частина

У розділах основної частини подають:

- огляд літератури за темою і вибір напрямів дослідження;
- виклад загальної методики й основних методів наукової роботи;
- експериментальну частину і методику дослідження;
- відомості про проведені теоретичні і (або) експериментальні дослідження;
- узагальнення результатів роботи.

В огляді літератури (*перший розділ*) окреслюються основні етапи розвитку наукової думки за обраною проблемою. Стисло, критично висвітлюючи роботи дослідників, магістрант повинен назвати ті питання, що залишилися невирішеними і визначити своє місце у розв'язанні проблеми. Бажано закінчити цей розділ коротким резюме щодо необхідності проведення досліджень у відповідній галузі.

Загальний обсяг огляду літератури (джерел) за темою магістерської роботи не повинен перевищувати 20% обсягу основної частини дослідження.

У *другому розділі*, як правило, обґрунтовують вибір напряму дослідження, наводять методи розв'язання завдань і їх порівняльні оцінки, розробляють загальну методичку проведення наукової роботи.

У *наступних розділах* з вичерпною повнотою викладають результати власних досліджень автора з висвітленням того нового, що він вносить у розроблення проблеми. Виклад матеріалу підпорядковують одній провідній ідеї, чітко визначеній автором.

У дипломній роботі магістра може бути розділ, присвячений опису експериментальної частини дослідження (якщо це зумовлено науковим завданням).

Кожен розділ магістерської роботи завершується висновками (0,5-1 сторінка).

4.5. Висновки

Викладають найважливіші наукові та практичні результати, одержані у дипломній роботі магістра, які повинні містити формулювання розв'язаної наукової проблеми, її значення для науки і практики.

У першому пункті висновків коротко оцінюють стан вивчення питання. Далі висновки мають *містити відповіді на всі завдання*, поставлені у вступі. Загалом кількість висновків має відповідати кількості поставлених завдань.

Варто наголосити на окремих важливих здобутих результатах, обґрунтувати їх достовірність, викласти рекомендації щодо їх застосування.

4.6.Список використаних джерел

До переліку використаних джерел включаються ті джерела, на які було зроблено посилання в роботі, або які висвітлюють відповідну тему і знайомі авторів роботи.

Кількість наведених бібліографічних джерел у переліку повинна бути в межах – 60 ±10 найменувань.

Бібліографічний опис джерел складають відповідно до чинних стандартів із бібліотечної та видавничої справи.

4.7.Додатки

За необхідністю до додатків доцільно включати:

- таблиці допоміжних даних;
- анкети опитувань чи інших видів емпіричних досліджень;
- допоміжні ілюстрації;
- досліджений фактичний матеріал (газетні статті, радіо- й телематеріали тощо).

5. ВИМОГИ ДО ТЕХНІЧНОГО ОФОРМЛЕННЯ ДИПЛОМНОЇ РОБОТИ МАГІСТРА

5.1.Загальні вимоги

Оформлення дипломної роботи за допомогою комп'ютерної техніки виконується з використанням шрифтів текстового редактора Word 6/7 (або більш високої версії) for Windows з *полуторним міжрядковим інтервалом і кеглем 14 пунктів*. Шрифт *Times New Roman*.

Береги сторінок: лівий – 40, правий -15, верхній – 20, нижній – 20. Кількість рядків – 30, знаків у рядку – 60-65.

Шрифт друку повинен бути чітким, барабан принтера – чорного кольору середньої жирності. Щільність тексту випускної роботи повинна бути однаковою.

Вписувати в текст дипломної роботи окремі іншомовні слова, формули, умовні знаки можна пастою чорного кольору, при цьому щільність вписаного тексту повинна бути наближеною до щільності основного тексту.

Друкарські помилки, описки і графічні неточності, які виявилися після друку дипломної роботи, можна виправляти підчищенням або зафарбуванням білою фарбою і нанесенням на тому ж місці або між рядками виправленого тексту машинописним способом. Допускається наявність не більше двох виправлень на одній сторінці.

Титульний аркуш дипломної роботи магістра (зразок).

Міністерство освіти і науки України
Херсонський державний університет
Факультет філології та журналістики
Кафедра соціальних комунікацій

КУЛЬТУРНА ТЕМАТИКА НА УКРАЇНСЬКОМУ ТЕЛЕБАЧЕННІ

Дипломна робота
для здобуття рівня вищої освіти магістр

Виконала: студентка II курсу 261-М групи
Спеціальності 061. Журналістика (за видами)
Іванова Ганна Ігорівна
Керівник д.ф.н., професор Іванов В.Ф.
Рецензент к.ф.н., доцент Загороднюк В.С.

Херсон – 2017

Текст основної частини дипломної роботи поділяють на розділи, підрозділи, пункти та підпункти.

Заголовки структурних частин дипломної роботи **ЗМІСТ, ПЕРЕЛІК УМОВНИХ СКОРОЧЕНЬ, ВСТУП, РОЗДІЛ, ВИСНОВКИ, СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ, ДОДАТКИ** друкують великими літерами симетрично до набору.

Заголовки підрозділів друкують маленькими літерами (крім першої великої) з абзацного відступу. Крапку в кінці заголовка не ставлять. Якщо заголовок складається з двох або більше речень, їх розділяють крапкою.

Заголовки пунктів друкують маленькими літерами (крім першої великої) з абзацного відступу в розрядці у підбір до тексту. В кінці заголовка, надрукованого в підбір до тексту, ставиться крапка.

Відстань між заголовком структурної частини роботи та текстом повинна дорівнювати 3-4 інтервалам.

Кожну структурну частину випускної роботи треба починати з нової сторінки.

5.2. Нумерація

Нумерацію сторінок, розділів, підрозділів, пунктів, підпунктів, малюнків, таблиць, формул подають арабськими цифрами без знака №.

Першою сторінкою дипломної роботи магістра є титульний аркуш, який включають до загальної нумерації. На титульному аркуші та на аркуші змісту номер сторінки не ставлять, на наступних сторінках номер проставляють у правому верхньому куті сторінки без крапки в кінці.

Такі структурні частини дипломної роботи магістра, як зміст, перелік умовних позначень, вступ, висновки, список використаних джерел не мають порядкового номера. Звертаємо увагу на те, що всі аркуші, на яких розміщені згадані структурні частини дипломної роботи магістра, нумерують звичайним чином. Не нумерують лише їх

заголовки, тобто не можна друкувати: 1. **ВСТУП** або 6. **ВИСНОВКИ**. Номер розділу ставлять після слова РОЗДІЛ, після номера крапку не ставлять, потім з нового рядка друкують заголовок розділу.

Підрозділи нумерують у межах кожного розділу. Номер підрозділу складається з номера розділу і порядкового номера підрозділу, між якими ставлять крапку. В кінці номера підрозділу повинна стояти крапка, наприклад: «2.3.» (третій підрозділ другого розділу). Потім у тому ж рядку наводять заголовок підрозділу.

Пункти нумерують у межах кожного підрозділу. Номер пункту складається з порядкових номерів розділу, підрозділу, пункту, між якими ставлять крапку.

У кінці номера повинна стояти крапка, наприклад: «1.3.2.» (другий пункт третього підрозділу першого розділу). Потім у тому ж рядку наводять заголовок пункту. Пункт може не мати заголовка.

Підпункти нумерують у межах кожного пункту за такими ж правилами, як пункти.

Ілюстрації. Ілюструють дипломну роботу магістра, виходячи з певного загального задуму, за ретельно продуманим тематичним планом, що допомагає уникнути ілюстрацій випадкових, пов'язаних із другорядними деталями тексту і запобігти невиправданним пропускам ілюстрацій до найважливіших тем. Кожна ілюстрація має відповідати тексту, а текст – ілюстрації.

Назви ілюстрацій розміщують після їхніх номерів. За необхідності ілюстрації доповнюють пояснювальними даними (підмалюнковий підпис).

Підпис під ілюстрацією зазвичай має чотири основних елементи:

- найменування графічного сюжету, що позначається скороченим словом «Рис.»;

- порядковий номер ілюстрації, який вказується без знаку номера арабськими цифрами;
- тематичний заголовок ілюстрації, що містить текст із якомога стислою характеристикою зображеного;
- експлікацію, яка будується так: деталі сюжету позначають цифрами, які виносять у підпис, супроводжуючи їх текстом. Треба зазначити, що експлікація не замінює загального найменування сюжету, а лише пояснює його.

Основними видами ілюстративного матеріалу у дипломній роботі є: креслення, технічний рисунок, схема, фотографія, діаграма і графік.

У дипломній роботі (магістра слід застосовувати лише штрихові ілюстрації й оригінали фотознімків.

Фотознімки розміром, меншим за формат А4, наклеюють на стандартні аркуші білого паперу формату А4.

Таблиці нумерують послідовно (за винятком таблиць, поданих у додатках) в межах розділу. Таблиці, що розміщені в додатках, нумерують у межах кожного додатку. У правому верхньому куті над відповідним заголовком таблиці розміщують напис «*Таблиця*» із зазначенням її номера. Номер таблиці повинен складатися з номера розділу і порядкового номера таблиці, між якими ставиться крапка, наприклад: «*Таблиця 1.2*» (друга таблиця першого розділу).

Якщо в розділі одна таблиця, її нумерують за загальними правилами.

При перенесенні частини таблиці на інший аркуш (сторінку) слово «*Таблиця*» і номер її вказують один раз справа над першою частиною таблиці, над іншими частинами пишуть слова «*Продовження табл.*» і вказують номер таблиці, наприклад: «*Продовження табл.1.2*».

Примітки до тексту і таблиць, в яких вказують довідкові і пояснювальні дані, нумерують послідовно в межах однієї сторінки.

Якщо приміток на одному аркуші кілька, то після слова «Примітки» ставлять двокрапку, наприклад:

Примітки:

1....

2....

Якщо є одна примітка, то її не нумерують і після слова «Примітка» ставлять крапку.

5.3. Загальні правила цитування та посилання

При написанні дипломної роботи студент повинен посилатися на джерела, матеріали або окремі результати, які наводяться у роботі, або на ідеях і висновках яких розробляються проблеми, завдання, питання, вивченню яких присвячено дослідження. Такі посилання дають змогу відшукати документи і перевірити достовірність відомостей про цитування документа, дають необхідну інформацію щодо нього, допомагають з'ясувати його зміст, мову тексту, обсяг.

Посилатися слід на останні видання публікацій. На більш ранні видання можна посилатися лише в тих випадках, коли в них наявний матеріал, не включений до останнього видання. Якщо використовують відомості, матеріали з монографій, оглядових статей, інших джерел з великою кількістю сторінок, тоді в посиланні необхідно точно вказати номери сторінок, ілюстрацій, таблиць, формул із джерела, на яке є посилання в дипломній роботі.

Посилання в тексті на джерела слід зазначати порядковим номером за переліком посилань, виділеним двома квадратними дужками, наприклад, «у працях [1 – 7]». Коли в тексті дипломної роботи необхідно зробити посилання на складову частину чи конкретні сторінки відповідного джерела, номер посилання має відповідати його бібліографічному опису за переліком посилань.

Цитата в тексті «...незважаючи на пріоритетне значення мовних каналів зв'язку між діловими партнерами, ні в якому

разі не можна ігнорувати найбільші канали передачі інформації» [6, с.16].

Відповідний опис у переліку посилань.

6. *Дороніна М.* Культура спілкування ділових людей: [навч. посіб] / М. Дороніна. – К. : КМ Академія, 2008. – 192 с.

Посилання на ілюстрації вказують порядковим номером ілюстрації, наприклад, «рис. 1.2». Посилання на формули вказують порядковим номером формули в дужках, наприклад, «у формулі (2.1)». На всі таблиці повинні бути посилання в тексті, при цьому слово «таблиця» в тексті пишуть скорочено, наприклад «... у табл. 1.2». У повторних посиланнях на таблиці та ілюстрації треба вказувати скорочено слово «дивись», наприклад «див. табл. 1.3».

Для підтвердження власних аргументів посиланням на авторитетне джерело або для критичного аналізу того чи іншого друкованого твору слід наводити *цитати*. Науковий етикет потребує точно відтворювати цитований текст, бо найменше скорочення наведеного витягу може спотворити зміст, закладений автором.

Загальні вимоги до цитування такі:

- текст цитати починається і закінчується лапками і наводиться в тій граматичній формі, у якій його подано в джерелі, зі збереженням особливостей авторського написання. Наукові терміни, запропоновані іншими авторами, не виділяються лапками, за винятком тих, що викликали загальну полеміку. У цих випадках використовується словосполучення «так званий»;

- цитування повинно бути повним, без довільного скорочення авторського тексту та без перекручень думок автора. Пропуск слів, речень, абзаців при цитуванні допускається без перекручення авторського тексту і позначається трьома крапками. Вони ставляться у будь-якому місці цитати (на початку, всередині, наприкінці). Якщо перед

випущеним текстом або за ним стояв розділовий знак, то він не зберігається;

- кожна цитата обов'язково супроводжується посиланням на джерело;

- при непрямому цитуванні (переказі, викладі думок інших авторів своїми словами), що дає значну економію тексту, слід бути гранично точним у викладенні думок автора, коректним щодо оцінювання його результатів і давати відповідні посилання на джерело;

- якщо необхідно виявити ставлення автора роботи до окремих слів або думок з цитованого тексту, то після них у круглих дужках ставлять знак оклику або знак питання;

- коли автор, наводячи цитату, виділяє в ній деякі слова, то робиться спеціальне застереження, тобто після тексту, який пояснює виділення, ставиться крапка, потім тире і вказуються ініціали автора дисертації, а весь текст застереження вміщується у круглі дужки.

5.4. Оформлення списку використаних джерел

Список використаних джерел – елемент бібліографічного апарату, котрий містить бібліографічні описи використаних джерел і розміщується після висновків. Джерела можна розташовувати у порядку посилань у тексті, а також в алфавітному порядку перших авторів або заголовків. Бібліографічний опис складають безпосередньо за друкованим твором.

Приклад оформлення бібліографічного опису у списку літературних джерел до дипломної роботи магістра подано у таблиці.

Приклад оформлення бібліографічного опису у списку літературних джерел

Книги одного, двох або трьох авторів	1. Чижевський Д. Історія російської літератури XIX століття: Романтизм / Дмитро Чижевський. – К. : ВЦ «Академія», 2009. – 216 с. (Серія «Альма-матер») 2. Пригожин И. Р. Время, хаос, квант. К решению парадокса времени / [пер. с англ. Ю. А. Данилова] /
--------------------------------------	---

	<p>И. Р. Пригожин, Из. Стенгерс. – М. : Эдиториал УРСС, 2000. – 240 с.</p> <p>3. Бородіна А. І. Бібліографічний словник діячів в галузі математики / А. І. Бородіна, А. С. Бугай; ред. І. І. Гіхман. – К. : Рад. шк., 1979. – 606 с.</p> <p>3. Костюк П. Г. Іони кальцію у функції мозку – від фізіології до патології / П. Г. Костюк, О. П. Костюк, О. О. Лук'янець; НАН України, Ін-т фізіології ім. О. О. Богомольця. – К. : Наук. думка, 2005. – 197 с.</p> <p>4. Erdmann K. Regierungsorganisation und Verwaltungsaufbau / K. Erdmann, W. Schafer, E. Mundhenke. – Heidelberg : D.v. Decker's Verl., 1996. – 114 p.</p>
Книги чотирьох авторів	<p>1. Основы создания гибких автоматизированных призведений / Л. А. Пономаренко, Л. В. Адамович, В. Т. Музычук, А. Е. Гридасов ; ред. Б. Б. Тимофеева. – К. : Техника, 1986. – 144 с.</p>
Книги п'яти чи більше авторів	<p>1. Сучасні міжнародні відносини та зовнішня політика України / В. В. Александров, В. Ф. Возний, Б. П. Камовников та ін. – К. : Арбіс, 1992. – 158 с.</p>
Книги під назвою (без автора)	<p>1. Інститут літератури ім. Т. Г. Шевченка Національної академії наук України: Ювілейне видання з нагоди сімдесятип'ятиріччя Інституту літератури / Відп. ред. та упоряд. О. В. Мишанич, НАН України. Ін-т літератури ім. Т. Г. Шевченка. – К. : Наук. думка, 2003. – 587 с. : іл. – Бібліогр. С. 582–586.</p> <p>2. Філологічні дослідження. Проблеми бахтінології – 3 : Зб. наукових праць. – Випуск 9. – Донецьк : Тов. «Юго-Восток, ЛТД», 2007. – 520 с.</p> <p>3. Эволюция форм художественного сознания в русской литературе (опыты феноменологического анализа): [сб. научных трудов]. – Екатеринбург : Изд-во Урал. ун-та, 2001. – 358 с.</p> <p>4. New Trends in Public Administration and Public Law : EGPA Yearbook / Ed. By H.V. Hassel; editors : G. Jenei, M. Hogye. – Budapest : EGPA; CPAS, 1996. – III, 449 p.</p> <p>5. State Management of Transitional Societies under Globalization : Proceedings of the International Round</p>

	Table Sitting / В. Hubskiy, O. Onyschenko, F. Rudych, V. Luhoviy, V. Kniaziev et al.; Foundation for Intellectual Cooperation, The Akademy of State Management under the President of Ukraine. – К. : Ukrainian Propylaeum Publishers, 2001. – 32 p.
Багатотомні видання	1. Енциклопедія історії України: у 5-ти т. / Редкол.: В. А. Смолій (голова), Я. Д. Ісаєвич, С. В. Кульчицький та ін. ; ред. рада: В. М. Литвин (голова) та ін. ; НАН України, Ін-т іст. України. – К. : Наук. думка, 2003. – 220 с. 2. Зарубіжні письменники. Енциклопедичний довідник. У 2 т. Т. 1: А-К / За ред. Н. Михальської та Б. Щавурського. – Тернопіль : Навчальна книга – Богдан, 2005. – 824 с.
Або	1. Літературознавча енциклопедія: У 2-х т. / Авт.-уклад. Ю.І. Ковалів. – К. : ВЦ «Академія», 2007. (Енциклопедія ерудита). Т.1. – 2007. – 608 с. Т.2. – 2007. – 624 с. 2. Мандельштам О. Сочинения. В 2-х т. Сост., подготовка текста и коммент. П. Нерлера; Вступ. статья С. Аверинцева / О. Мандельштам – М. : Худож. лит., 1990. Т.1 – 1990. – 683 с. Т.2 – 1990. – 464 с. Все ссылки на произведения оформляются по данному изданию. В тексте работы обозначаются: серия, том, страница.
Окремі томи багатотомного видання	1. Чупринин С. И. Перечитывая Куприна : [вст. ст.] // А. И. Куприн. Собр. соч. : в 6 т. / С. И. Чупринин. – М. : Худож. лит., 1991. Т. 1. : Произведения 1889 – 1900. – 1991. – С. 5 – 24. 2. Брик М. Т. Енциклопедія мембран : У 2-х т. Encyclopedia of Membranes : in two volumes. – К. : Вид. дім «Кієво-Могилянська академія», 2005. – Т.1. – 700 с.
Щорічники	1. Населення України, 1998 рік : Демографічний щорічник / Держ. ком. статистики України, упр. статистики населення / Л. М. Стельмах (відп. за вип.). – К. : Б.в., 1999. – 466 с.
Серійні видання	1. Микола Ільницький : біобібліограф. покаж. /

	<p>Уклад. Л. Ільницька. – Л. : Львів. нац. ун-т ім. І. Франка, 2004. – 253 с. – (Сер. : Укр. бібліографія. Нова серія; Чис. 16).</p> <p>2. Довідник з питань економіки та фінансування природокористування і природоохоронної діяльності / уклад. В. Шевчук... [та ін.].– К. : Геопринт, 2000. – 411 с., табл. – (Сер. : Екологія. Економіка. Сталий розвиток).</p>
Томи (випуски) періодичних видань, що продовжуються	<p>1. Нарис з історії природознавства і техніки : Респ. міжвід. зб. наук. пр. – К., 1985. – вип. 31. – 195 с.</p> <p>2. Силантьєва В. И. Переходные периоды в искусстве: современные теории диссипативных систем / В. И. Силантьева // Вопросы русской литературы: [Сб.]. – Симферополь : Крымский архив, 2003. – Вып. 9 (66). – С. 170–180.</p>
Ноти	<p>1. Віночок Соломії Крушельницької : поезії і муз. твори / Біл. меморіал. Музей С. Крушельницької; збір. і упоряд. П. Медведик. – Партитура. – Тернопіль, 1992 (Друк. вид. – поліграф. комб. «Збруч»). – 128 с. : фотоіл. – Бібліогр. : с. 109-127.</p>
Дисертації	<p>1. Скубачевская Л. А. Специфика неореализма Куприна: дис. ... канд. филол. наук: 10.01.02 / Л. А. Скубачевская – Харьков, 2007. – 206 с.</p>
Автореферати дисертацій	<p>1. Кірсенко М. В. Чеські землі в міжнародних відносинах Центральної Європи 1918-1920 років (Політико-дипломатична історія з доби становлення Чехословацької республіки) : автореф. дис. на здобуття наук. ступеня д-ра іст. наук : спец. 07.00.02 / НАН України / М. В. Кірсенко. – К., 1998. – 36 с.</p> <p>2. Мансков С. А. Поэтический мир А. А. Тарковского (Лирический субъект. Категориальность. Диалог сознаний): автореф. дис. на соискание ученой степени канд. филол. наук: спец. 10.01.01 – русская литература / С. Мансков – Самара, 1999. – 16 с.</p>
Стандарти	<p>1. ГОСТ 7. 53–2001. Издания. Международная стандартная нумерация книг. – Взамен ГОСТ 7.53–86; введ. 2002–07–01. – Минск : Межгос. Совет по стандартизации, метрологии и сертификации; М. : Изд-во стандартов, сор. 2002. – 3 с. – (Система стандартов по информации, библиотечному и издательскому делу).</p>

Або за назвою	<p>1. Видання. Поліграфічне виконання : терміни та визначення : затверджено і введено в дію наказом Держстандарту України № 58 від 23 лютого 1995 р. / УНДППІ ім. Т. Шевченка; розробники : В. Й. Запоточний, Л. М. Тяллева, Н. Й. Куновська, Л. М. Лопушинська. – К. : Держстандарт України, 1995. – 23 с., 3 с. (Державний стандарт України. 3018-95)</p> <p>2. Бібліографічний запис. Бібліографічний опис. Загальні вимоги та правила складання : ДСТУ ГОСТ 7.1 :2006. – Вид. офіц. – Вперше (зі скасуванням ГОСТ 7.1-84, ГОСТ 7.16-79, ГОСТ 7.18-79, ГОСТ 7.34-81, ГОСТ 7.40-82); введ. 2007-07-01. – К. : Держспоживстандарт України, 2007. – III, 47 с. – (Система стандартів з інформації, бібліотечної та видавничої справи).</p>
Картографічні видання	<p>1. Українські Карпати [Карти] : Долина : карта для туристів / Головне управління геодезії, картографії та кадастру при Кабінеті Міністрів України. – К., 1998. – 1 к. : ілюстр.</p>
Електронні ресурси	<p>1. Лисицина Т. А. Образи смерти в русской культуре : лингвистика, поэтика, философия [Электронный ресурс] / Т. А. Лисицина // Фигуры Танатоса. Философский альманах. Пятый специальный выпуск. Материалы второй международной конференции «Тема смерти в духовном опыте человечества» – С.-Петербург, 12-15 ноября 1995 г. – СПб. : Изд-во СПбГУ, 1995 – Режим доступа: // http : //antropology.ru/ru/texts/ lisiz/ tanatos5.html</p> <p>2. Бібліотека і доступність інформації у сучасному світі : електронні ресурси в науці, культурі та освіті : (підсумки 10-ї Міжнар. конф. «Крим – 2003») [Електронний ресурс] / Л. Й. Костенко, А. О. Чекмарьов, А. Г. Бровкін // Бібліотечний вісник. – 2003. – №4. – С.43. – Режим доступу : http://www.kastopravda.ru/kastalia/europe/slovarmk.htm</p>
Статті з книги	<p>1. Сивашко Ю. Формування державної служби в Україні / Ю. Сивашко // Мороз О. Модерна нація: українець у часі і просторі = Mogož O. Modern nation ukrainian in the time and space / упоряд. О. Банах ; Львів. нац. ун-т ім. І. Франка, ф-т журналістики. – Л. : Універсум, 2001. – С. 270–271.</p>

	2. Хворостьянова Е. Пародия как автометаописание (Литературный образ поэзии 80-х – начала 90-х годов XIX века) // Автоинтерпретация : Сборник статей / Под ред. А. Б. Муратова, Л. А. Иезуитовой / Е. Хворостьянова – СПб. : Изд -во С.-Петербур. ун-та, 1998. – С. 82–97.
Статті з енциклопедії чи словника	1. Абат (Абатиса) // Енциклопедія історії України : у 5-ти т. – Т. 1. / редкол. : В. А. Смолій (голова), Я. Д. Ісаєвич, С. В. Кульчицький та ін. ; ред. рада : В. М. Литвин (голова) та ін. ; НАН України, Ін-т іст. України. – К. : Наук. думка, 2003. – С. 9–10.
Статті з журналів та періодичних збірників	1. Кірсенко М. Друга Світова чи Велика Вітчизняна. Погляд з України / М. Кірсенко // Доба. Науково-методичний часопис з історичної та громадянської освіти – 2005. – № 2. – С. 26–27. 2. Аверінцев С. Подолання тоталітаризму як проблема : спроба орієнтації / С. Аверінцев; пер. М. Коцюбинської // Дух і Літера. – 2001. – № 7–8. – С. 6–15.
Матеріали конференцій	1. Кормилов С. И. Составляющие современного литературоведения и их значение для истории русской литературы XX–XXI веков // Русская литература XX–XXI веков : проблемы теории и методологии изучения: материалы междунар. конф. : 10-11 ноября 2004 г., Москва / Ред.-сост. С. И. Кормилов. / С. И. Кормилов. – М. : Изд-во Моск. ун-та, 2004. – С. 3–8. 2. Руссова С. Н. Тип автора-изгоя. К вопросу о гендерном аспекте авторства // Русская литература XX–XXI веков : проблемы теории и методологии изучения : материалы Третьей Междунар. научн. конф. : Москва, МГУ имени М. В. Ломоносова, 4-5 декабря 2008 г. / Ред.-сост. С. И. Кормилов. – М. : МАКС Пресс, 2008 / С. Н. Руссова – С. 128–132.

5.5. Додатки

Додатки оформлюють як продовження дипломної роботи магістра на наступних її сторінках або у вигляді окремої частини (книги), розмішуючи їх у порядку появи посилань у тексті дипломної роботи.

Якщо додатки розміщують на наступних сторінках дипломної роботи, кожний такий додаток повинен починатися з нової сторінки. Додаток повинен мати заголовок, надрукований угорі малими літерами з першої великої симетрично відносно тексту сторінки. Посередині рядка над заголовком малими літерами з першої великої друкується слово «Додаток ___» і велика літера, що позначає додаток.

Додатки слід позначати послідовно великими літерами української абетки, за винятком літер Г, Є, І, Ї, Й, О, Ч, Ь, наприклад, додаток А, додаток Б і т. д. Один додаток позначається як додаток А.

При оформленні додатків окремою частиною (книгою) на титульному аркуші під назвою випускної роботи друкують великими літерами слово «ДОДАТКИ».

Текст кожного додатка за необхідності може бути поділений на розділи й підрозділи, які нумерують у межах кожного додатка. У цьому разі перед кожним номером ставлять позначення додатка (літеру) і крапку, наприклад, А.2 – другий розділ додатка А; В.3.1 – перший підрозділ третього розділу додатка В.

Ілюстрації, таблиці та формули, розміщені в додатках, нумерують у межах кожного додатка, наприклад: мал. Д. 1.2 – другий малюнок першого розділу додатка Д; формула (А.1) – перша формула додатка А.

6. ДОПУСК ДО ЗАХИСТУ І ЗАХИСТ ДИПЛОМНОЇ РОБОТИ МАГІСТРА

Захист дипломної роботи магістра є складником державної атестації випускника, підставою для прийняття рішення про присудження випускникові кваліфікації магістра з журналістики, викладача вищого навчального закладу, журналіста.

Дипломна робота магістра повинна бути виконана не пізніше як за місяць до її захисту.

Науковий керівник роботи перевіряє виконану роботу і разом із коротким друкованим відгуком передає завідувачеві кафедри, який направляє її на рецензію.

Дипломну роботу магістра рецензує один рецензент. Рецензентами можуть бути провідні фахівці кафедри, крім тієї, на якій виконується дипломна робота, провідні фахівці відповідних галузей, діячі науки та культури, спорту тощо.

Рецензент надає критичні зауваження по дипломній роботі магістра, оцінює, якою мірою вона відповідає вимогам, що пред'являються до структури та оформлення, пропонує її оцінку.

За місяць до захисту дипломні роботи магістра розглядаються на кафедрі (попередній захист): перевіряється наявність роботи, відповідність спеціальності, затвердженій темі.

Науково-методична рада факультету за поданням кафедри дає рекомендацію щодо направлення дипломних робіт на внутрішню експертизу факультету.

До складу експертів дипломних робіт входять провідні вчені Херсонського державного університету, кандидатури яких затверджуються розпорядженням проректора з навчальної та науково-педагогічної роботи (для ступеня магістр).

За 5 днів до початку роботи екзаменаційної комісії дипломні роботи повертаються на кафедри.

Студент-випускник може ознайомитися з відгуком і рецензією не пізніше, ніж за 5 днів до початку атестації.

Захист дипломної роботи здійснюється як у Херсонському державному університету, так і на підприємствах, установах та в організаціях різних форм власності, для яких тематика робіт, поданих до захисту, становить науково-теоретичну або практичну значущість. У

цьому випадку виїзне засідання екзаменаційної комісії оформлюється так, як і засідання, що проводиться в Херсонському державному університету.

На захисті студент

– доповідає у довільній формі про сутність роботи, основні технічні (наукові) рішення, отримані результати та ступінь виконання завдання. При цьому можуть використовуватися різні форми візуалізації доповіді: слайди, мультимедійні проектори, аудіо-, відеоапаратура тощо;

– демонструє експеримент; залежно від часу, який необхідний для демонстрації експерименту в повному обсязі, або можливості розміщення експериментального обладнання, макетів, зразків тощо демонстрація може проводитися або безпосередньо на засіданні державної комісії або напередодні захисту в лабораторії, де знаходиться експериментальний зразок, у присутності членів державної комісії, яким головою державної комісії доручено ознайомлення з експериментальною частиною роботи;

– дає відповіді на запитання членів державної комісії.

Державна атестаційна комісія (ДАК) на закритому засіданні обговорює результати захисту і більшістю голосів ухвалює рішення. Оцінюються дипломні роботи за національною та європейською системами. Члени ДАК підписують протокол і залікові книжки студентів.

Після захисту дипломні роботи рівня вищої освіти магістр випусковою кафедрою передаються на зберігання до бібліотеки ХДУ на паперових та електронних носіях.

7. КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ ДИПЛОМНОЇ РОБОТИ МАГІСТРА

Основними критеріями оцінювання дипломних робіт є:

1. Якісні параметри роботи.
2. Якість публічного захисту.
3. Організація дослідження.

Дипломна робота (дипломний проект) **не захищуються** у випадках наявності **плагіату**.

Оцінка за дипломну роботу може бути **знижена** у таких випадках.

1. Недоліки в оформленні.

1.1. Відсутність будь-якої складової у структурі роботи, що передбачено чинними вимогами університету до роботи певного освітньо-кваліфікаційного рівня.

1.2. Недотримання вимог щодо оформлення робіт.

1.3. Наявність невиправлених друкарських помилок, пропусків, граматичних і стилістичних помилок.

1.4. Відсутність авторської інтерпретації змісту таблиць і графіків.

1.5. Наявність в бібліографії робіт, на які відсутні посилання у самій роботі.

1.6. Наявність помилок в оформленні бібліографії.

1.7. Бібліографічний опис джерел у списку використаної літератури наведено довільно, без дотримання вимог дійсного Положення про дипломну роботу.

1.8. Обсяг роботи не відповідає вимогам.

2. Недоліки змісту як структурної складової роботи.

2.1. Зміст роботи не розкриває тему повністю.

2.2. Сформульовані розділи (підрозділи) не відбивають реальну проблемну ситуацію, стан об'єкта, тобто не стосуються теми (предмету, об'єкту) дослідження.

3. Недоліки вступу.

3.1. Висвітлення актуальності багатослівне, без зазначення сутності проблеми або наукового завдання.

3.2. Мета дослідження не пов'язана з проблемою, сформульована абстрактно і не відбиває специфіки об'єкта і предмета дослідження.

3.3. В об'єкті не виділяється та його частина, яка є предметом дослідження.

3.4. Об'єкт і предмет дослідження як категорії наукового процесу не співвідносяться між собою як загальне і часткове.

3.5. Має місце збіг формулювання проблеми, мети, завдань роботи.

4. Недоліки оглядово-теоретичного розділу роботи.

4.1. Наявність фактичних помилок в огляді літератури.

4.2. Відсутність згадування важливих літературних джерел, що мають пряме відношення до розв'язання проблеми та опублікованих у доступній для студентів літературі, що вийшла друком за останні 5 років.

4.3. Використання великих фрагментів чужих текстів без вказівки на їх джерела, у тому числі випускних робіт студентів минулих років.

4.4. Відсутність аналізу зарубіжних праць, присвячених проблематиці дослідження.

4.5. Відсутність аналізу вітчизняних праць, присвячених проблематиці дослідження.

4.6. Тема роботи не збігається з метою дослідження.

4.7. Теоретична і практична частини не узгоджуються між собою.

5. Недоліки аналітичного та емпіричного розділів роботи.

5.1. Робота побудована на основі чужої методики, модифікованої і скороченої автором без перевірки якості модифікації і скорочень.

5.2. Автор використовує методики без посилань на джерело їх отримання або їх автора.

5.3. У роботі відсутній детальний опис процедури проведення дослідження: за наведеним описом відтворення процедури є неможливим.

5.4. У роботі відсутня інтерпретація отриманих результатів, висновки побудовані як констатація первинних даних.

5.5. Отримані результати автор не співвідносить з результатами інших дослідників, роботи яких він обговорював у теоретичній частині.

6. Недоліки висновків.

6.1. Кінцевий результат не відповідає меті дослідження, висновки не відповідають визначеним завданням.

6.2. Висновки неконкретні, мають описовий характер.

7. Етичні аспекти роботи.

7.1. Автор порушив етичні норми, не виправдано розкрив анонімність учасників дослідження.

7.2. Автор використовує дані інших дослідників без посилання на їх праці, де ці результати опубліковані.

7.3. Автор формулює практичні рекомендації, пропонуючи рішення, що виходять за межі його професійної компетентності і можуть мати непередбачувані наслідки для суспільства.

8. Недоліки в організації роботи.

8.1. Недотримання графіку виконання роботи.

8.2. Несвоєчасність підготовки роботи до захисту.

8.3. Несистематичність роботи з науковим керівником.

Методика і алгоритм розробки та встановлення критеріїв оцінок повинні відображати рівень виконання якісних параметрів роботи і врахування визначених помилок, недоліків з їх кваліфікаційним поділом на грубі помилки та недоліки.

СПИСОК РЕДОМЕНДОВАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

1. Альберт Ю.В. Библиографическая ссылка. Справочник. - К.: Наукова, думка, 1983. — 248 с.
2. Апресян Ю.Д. Идеи и методы современной структурной лингвистики. — М.: Просвещение, 1966. - 302 с.
3. Арнольд И.В. Основы научных исследований в лингвистике. - М.: Высшая школа, 1991. - 140 с.
4. Білоусенко П.І., Арешенков Ю.О., Віняр Г.М. та ін. Учіться висловлюватися. — К.: Рад. школа, 1990. - 127с.
5. Головин Б.Г. Язык и статистика. — М.: Просвещение, 1970. -190с.
6. Гриханов Ю.А. Что нужно знать каждому о библиотеке. — М.: Книга, 1977.—78с.
7. Гроссман Ю.М., Кутик В.Н. Справочник научного работника: Архивы, документы, исследователь. — Львов: Вища школа, 1979. —335с.
8. Иениш Е.В. Библиографический поиск в научной работе. — М.: Книга, 1982.—247с.
9. Іванченко Р.Г. Літературне редагування. — К.: Вища школа, 1983. —248 с.
10. Кодухов В.И. Общее языкознание. — М.: Высшая школа, 1974. —303 с.
11. Методичні вказівки до написання курсових, дипломних і магістерських робіт для студентів філологічного факультету/Укладачі: П.І.Білоусенко, Л.П.Бойко.—Запоріжжя: ЗНУ, 2006.—64 с.
12. Методологическое сознание в современной науке. — К.: Наук, думка, 1989.—336с.
13. Мильчин А.Е. Методика редактирования текста. — М.: Книга, 1980. — 320с.

14. Мороз І.В. Структура дипломних, кваліфікаційних робіт та вимоги до їх написання, оформлення і захисту. — К.: Курс, 1997. — 56 с.
15. Общее языкознание. Методы лингвистических исследований. — М.: Наука, 1973.—318с.
16. Оришин А.Д. Как писать дипломную работу. Методическое пособие для студентов-филологов. — Львов: Изд-во Львов. ун-та, 1972.—35с.
17. Основи наукових досліджень: Матеріали до спецкурсу для студентів філологічних спеціальностей / Упорядник Ю.Арешенков. —Кривий Ріг: КрДПІ, 1996. — 22 с.
18. Распопов И.Р. Методология и методика лингвистических исследований. — Воронеж: Изд-во ВГУ, 1916. — 199 с.
19. Редактирование отдельных видов литературы. — М.: Книга, 1987. — 398 с.
20. Різун В.В. Літературне редагування. — К.: Либідь, 1996. — 273 с.
21. Сабалош І.В. Дипломна робота з українського мовознавства: Методичні рекомендації для студентів українського відділу філологічного факультету університету. — Ужгород, 2003. — 80 с.
22. Серажим К.С. Текстологія: елементи й апарат видання / За ред. В.В.Різуна.- К.: РВЦ «Київський університет», 1998.- 72 с.
23. Сидоренко В.М., Грушко И.М. Основы научных исследований.— Харків: Вища школа, 1979. — 200 с.
24. Справочник научного работника: Архивы, документы, исследователь/ Авторы-составители: Ю.М.Гроссман, В.Н.Кутик. — Львов: Вища школа, 1978. — 336.
25. Степанов Ю.С. Методы й принципи современной лингвистики. — М.: Наука, 1975.—312с.

26. Федотов В.В. Техника й організація умственного труда. — Минск: Вышейшая школа, 1983. — 144 с.
27. Філіпенко А.С. Основи наукових досліджень: Конспект лекцій.— К.: Академвидав, 2004.
28. Чкалова О.Н. Основы научных исследований. — К.: Вища школа, 1978.—120с.
29. Шевченко Т.М. Методичні вказівки до написання й оформлення дипломних робіт для студентів 5-го курсу спеціальності «Журналістика».- О., 2006.- 32 с.
30. Шейко В.М., Кушнарєнко Н.М. Організація та методика науково-дослідницької діяльності: Підручник. — 4-те вид., випр. і доп. —К.: Знання, 2004.
31. Як підготувати й захистити дисертацію на здобуття наукового ступеня. Методичні поради / Автор-упорядник Л.А.Пономаренко. — К.: Редакція «Бюлетня Вищої атестаційної комісії України», 1999. — 80 с.